

Panenské pláže

SOMÁLSKO:

Na vlastní kůži

Večer na střeše hotelu hodnotím tento výlet, aspoň se snažím. Zapaluju si cigaretu a pozoruji večerní ruch křižovatky. Obchází mě strážník s kulometem. Nedokážu přijít na to, proč jsem tady. Lidé teď juchají kdesi v Karibiku, čvachtají se ve wellness centrech nebo mávají rukama a říčí na svém oblíbeném fotbalovém zápase. Ne, tam nechci být. Uvědomuju si, že tato přítomná chvíle je nenahraditelná a jsem přesně tam, kde mám být. Je to můj osud. Somálsko bez diskuse stojí za návštěvu.

Cestuji za prací vlakem do Budapešti. Potkávám se tu s Chessem z Nigérie. Pracuje v tomto nádherném městě jako vyslanec a kromě toho má různé kšeftíky po celém světě. Dostal nápad prodávat nepoužívané stroje ze zkrachovalých fabrik do Afriky. Prý to nese zajímavý balík peněz. Ve své podstatě je to ale skromný člověk, na nočním stolku má Bibli a své ženě nezahýbá. Ačkoliv pokušení (podle jeho slov) prý na něj číhá doslova na každém rohu. Začínáme se bavit celkem otevřeně. Zasněvují ho do svého úmyslu navštívit Somálsko, nejsem si ale až tak jistý, zda je to dobrý nápad. Zdá se, že i mě média dokážou ovlivnit. Chess pozorně poslouchá a nakonec pronese:

„Víš co, Peter, jeď tam. Samozřejmě si dávej velký pozor, ale po tvých zkušenostech se o tebe nebojím. Bude to jedinečný zážitek a jednou o tom napíšeš knihu.“

Počet obyvatel:

cca 11 milionů

Státní zřízení:

federativní
republika

Mýtus:

Somálci jsou chudí.

Realita:

Ani zdaleka,
typických chudých
Somálců, jak je
známe z obrázků,
jsem viděl
minimum.

Centrum Mogadiša ze Střechy hotelu

Jeho slova ve mně výrazně zarezonovala. A jak vidíte, drazí čtenáři, kteří držíte knížku v ruce, myšlenka se stala skutečností. A proto nikdy, doopravdy nikdy neodkládejte svoje sny na zítra. Udělejte pro ně něco ještě dnes!

Pět dní před odletem do hlavního města Somálska – Mogadiša – oznamuji tuto zprávu rodičům. Otec sedí zkroutěně na sedačce a mám dojem, že začal vzlykat. Máma vybuchne jako sopka na Islandu a chce mě poslat na psychiatrii. To však není řešení. Už jsem tam byl a ani tam jsem nezapadl. Moji rodiče jsou úžasní, mají mě velmi rádi, ale teď už vědí, že se zbytečně nevrhám do nesmyslných dobrodružství. Kdyby tomu tak bylo, vyrazím do okrajových čtvrtí Paříže.

Jediná oblast, která se dá v Somálsku volně navštívit, je takzvaný Somaliland – odtržená republika na severu Somálska (kdysi pod britským mandátem), kterou uznává pouze jedna jediná země na světě – oni sami. Somaliland navštíví zhruba 1 000 turistů ročně a dá se tu celkem v pohodě pobývat. Dokonce ani na většině území nepotřebujete ozbrojenou ochranku. Jeden z prvních Slováků, kteří tuto

oblast navštívili, je v současnosti nejzcestovalejší Slovák a skvělý parták na pivo Martin Navrátil (kterému vděčím i za předmluvu k této knížce). A správně, jak jste asi vytušili, do této oblasti jsem nejel. Na potulky jsem si vybral Mogadišo v oblasti Banadir, Puntland na severu (kdysi hlavní sídlo pirátů) a Džubaland na jihu, který od roku 1989 neviděl bílého turistu. Rád bych napsal, že jsem tuto cestu absolvoval sám, stopoval jsem, přespával u nomádů a slupl čerstvého žraloka, ale tak úplně to nebylo. Říká se totiž, že život bělocha v Mogadišu bez ochranky trvá maximálně tři hodiny, proto vláda (ano, od roku 2012 můžeme v Somálsku mluvit o stabilní vládě) povoluje pouze takzvaný zájezd s předem ověřenou agenturou a ozbrojenou ochrankou.

Určitě jste se už dovtípili, že na Slovensku asi žádná z komerčních, dokonce ani nekomerčních cestovek tento zájezd nabízet nebude. Nakonec jsem musel využít služby jedné z místních agentur, která provází turisty jen do Mogadiša (od roku 2012 jich tu bylo asi 100). Já jsem ale chtěl víc, chtěl jsem poznat celou zemi, proto jsem svoje budoucí průvodce bombardoval maily se žádostí o návštěvu Puntlandu a Džubalandu. Ti mi odpověděli, že neví, jestli to půjde, protože hlavně ani oni sami tam ještě nikdy nebyli. Týden nato přišlo:

„Peter, dojednali jsme to, přijed!“ A tak přilétám do Mogadiša.

UBYTOVANÝ V PEVNOSTI

Na letišti na imigračním oddělení:

„Dobrý den, máte zvací list?“

„Ano, samozřejmě, prosím.“ Razítko putuje do pasu.

„Promiňte, pane, to musí být omyl, do pasu jste mi dal pracovní víza, ale já jsem turista, opravíte to?“

„Turistická víza? Taková tu nemáme, odchod!“

Seznámím se s Alim a s šoférem Mustafem. Let byl celkem vyčerpávající. Přestupoval jsem v Istanbulu a nějaký čas strávil čekáním v Džibuti – cestovalo se přes noc.

Nastupuju do auta s tmavými skly, za námi je další auto s vojáky. Doprovázejí nás do hotelu. Poprvé vidím ulice Mogadiša na vlastní oči. Na první pohled působí jako kterékoliv jiné africké město, až na ty zbraně.